BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Sayı: 34 / 350 Krş. / Siyasi Gazete / 24.10.1977

TÜSTAV
TÜSTAV DİSK ARŞİVİ

BAĞIMSIZ TÜRKİYE

Siyasi Gazete

Sahibi :
M. Lütfi KIYICI

Yazı İşleri Md. :
Süleyman ASLAN

Yönetim yeri
Ticarethane Sokak No: 12/7 A.
Cağaloğlu - İstanbul

Dizgi - Baskı :
MURAT MATBASI
Koll. Şrt.

Abone Şartları
Yurt içi - yıllık 120 lira 6 aylık 60 lira
Yurt dışı iki katıdır.

SON BASKI TARİHİ

22.10.1977

İÇİNDEKİLER

KIZIL ORDU FRAKSİYONU (RAF) 3

«EN BÜYÜK TEHLİKE» 5

LOKAVTA KARŞI DURALIM . . . 6

AŞKALE İŞÇİLERİ YALNIZ DEĞİL 6

TERİMLER-KAVRAMLAR. DEVLET 8

EKİM DEVRİMİNİN DÖRDÜNCÜ YIL DÖNÜMÜ / LENİN 9

BİRLİK SANCILARI 16

PARTİ VE MÜCADELE BİÇİMİ

Proleter devrimci parti parlementerizmin bataklığına saplanmayan aynı zamanda parlementer mücadeleyi terketmeyen, küçümsenmeyen partidir. Bu konu üzerinde tekrar durma gereğini duyuyoruz. Bazı «sol» sekter görüşler parlamenterizmi olanca güçleriyle eleştirmelerine rağmen anti - parlamenterizm konusunda ağızlarından çıt çıkmamak tadır. «Sağ»ı eleştireceğim derken «sol» olmak gerekmez.

Bu gün bol bol legal parti düşmanlığı yapılmaktadır. Acaba arkadaşlar bunu yaparken 3. enternasyonali karşılarına aldıklarının farkında mıdırlar? Örneğin gerçek TKP 1920'lerde legal bir parti idi, o TKP ki, Komintern'e bağlı idi. Ve yıllarca o partinin liderliğini yapmış olan Şefik Hüsnü Komin ternin Yürütme Komitesindeydi. Aynı Şefik Hüsnü 1946 da TSEKP'ni kurdu. Sonra kapatıldı.

Ve bazı arkadaşlarımız hata üstüne hatayı sürdürerek 50 yıllık sosyalist hareketi sağcılıkla suçlamaktadırlar. İster istemez şu soruyu sormak gerekiyor. Acaba Komintern'de mi sağ bir politika izliyordu?

«Silahlı mücadele, silahlı mücadele» çığırtkanlığı yapılmaktadır. Evet ama emekçi haelkın bilinçlenme ve örgütlenme düzeyi ne diyor bu işe, evet mi, hayır mı. Hayır diyorsa, bu eylemin kitlelerden kopuk bir avuç militanın mücadelesi olacağı açıktır. Evet diyorsa, zaten kitlelerin de bu hareketi desteklediği ve katıldığı anlamına gelir, o zaman mesele yok. Kazanacak durumda iken savaşmamak oportünizmdir, kazanamayacak durumda iken de savaşmakta ısrar etmek maceracılıktır. Komüntern'in kongresinde bu tür siyasetler mahkûm edilmiş ve yerine devrim için uzun, zahmetli, sabırlı hazırlanma biçimindeki Leninist taktik savunulmuştur. Bilimsel teori içinde bulunduğumuz anın gerektirdiği devrimci eylemler yapmamızı emrediyor.

Tarsus'dan
Bir Devrimci

ARKADAŞLAR,

Ben, Izaltaş fabrikasında çalışan 250 civarında işçiden biriyim.

Fabrikada halen toplu iş sözleşme yetkisi, Türk - Metal - İş'te. İşçi hakları 2 senede bir zam almaktan ibaret.

İş güvenliği yok. İşçilerin üzerine patronlar bir ağ kurmuş tur. İşçilere dinlenme yeri yok, işyeri işçilerin sıhhati bakımından elverişsiz. Sarı sendikacılığın örneklerinden olan Türk - Metal - İş, işçilerin sorunlarına karşı ilgisiz. Türk - Metal - İş'in fabrika içindeki baş temsilcisi patronlar la tam bir işbirliği yapıyor. Sendika sekreteri bir yandan patron larla gizli toplu sözleşme yaparken bir yandan da işçileri uyutma çabasında. Bir gün işçileri toplayıp patronların karşısında yaptığı etkili savunma karşısında patronun hüngür, hüngür ağladığını söyledi.

Türk - Metal - İş'in işçiye hiç bir şey vermiyeceğini, Maden - İş'e geçmek gerektiğini işçi arkadaşlara anlatmaya çalıştım.

Bu arada içimizdeki patron uşağı ustabaşı benim çalışmamdan haberdar olup patronlara ispiyonladı. Beni disiplin kuruluna bile vermeden 13. madde gereğince işten attılar.

Faşist baskılar devam ediyor. Tüm bilinçli işçileri işten attılar. Mücadele edecek işçi kalmadı. Fakat ergeç içerideki işçiler bilinçlenecekler. İşçilerin bilinçlenmesini patronlar engelleyemeyecekler. Yakın bir gelecek te işçilerin yumrukları birer balyoz gibi patronların tepelerine inecek, onları tuz, buz edecektir.

Yaşasın Dünya İşçilerin Kardeşliği!

Yaşasın Milli Demokratik Devrim Mücadelemiz!

Kahrolsun Emperyalizm ve Faşizm!

Kahrolsun Patronlar ve Uşakları!

BAĞIMSIZ TÜRKİYE!

Bir Emekçi
İZMİR

BAŞYAZI:

KIZIL ORDU FRAKSİYONU
(R A F)

Kızıl Ordu Fraksiyonunun son eylemi tüm dünya kamuoyunun dikkatini uçak kaçırma olayına ve patronların patronu Schleyer'in kaderi üzerine çekti. Tüm dünya gazeteleri bu olayı büyük manşetlerle veriyor. Takınılan tutum sağ basında da olsun, «sol» basında olsun hemen hemen aynıdır. Tedhişçilik lanetleniyor. Başta Alman Başbakanı Schimit olmak üzere gerillalara öğüt üzerine öğüt yağdıranlar tümen tümen. Terörizmin hiçbir olumlu sonuç vermeyeceği söyleniyor. Bab-ı Ali basınında bir «solcu» yazarımız bireysel terörün işçi sınıfı devrimciliğine ters düştüğü yolundaki herkesce bilinen görüşü tekrarlarken Alman savcısının bile kuşku ile karşıladığı «intihar» olayını bir gerçekmiş gibi sunuyor. Ve o da terörizme veryansın ediyor.

Bireysel terörün proleter devrimciliğine ters düştüğü tartışma götürmez. Elbette ki devrimin nasıl yapılacağını Kızıl Ordu Fraksiyonu gerillalarından öğrenecek değiliz. Bireysel terörizm tarihte büyük sermayece varlığına son verilen küçük burjuva anarşistlerinin bir hareketi olarak ortaya çıktı. Bu hareketin tarih sınavını geçemediği açıktır. Anarşizm bilimsel sosyalizmin ustaları tarafından tüm yönleriyle eleştirilmiş ve işçi sınıfı hareketinde etkinliği geniş ölçüde giderilmiştir.

Bunlar hep gerçek. Ama biz Kızıl Ordu Fraksiyonu hareketinin eylemlerini değerlendirirken bu genel doğruları tekrarlamakla yetinemeyiz. Bu hareketi anlamak için emperyalizmin yeni sömürgecilik aşamasında metropollerde oluşturduğu tüketim toplumlarını doğru değerlendirmemiz gerekir. Örnek olarak Kızıl Ordu Fraksiyonu (RAF) nun geliştiği Batı Almanyayı ele alalım. Gelişmiş bir toplum düşünün ki, burada emperyalizmin dünya ölçüsünde yoğunlaşan sömürüsünün sağladığı olanaklarla işçi sınıfının geniş kesimleri dahil tüm halka belli bir düzeyde maddi refah sağlanmıştır. Bu toplumda işçi düzenli olarak bifteğini yemekte, birasını yudumlamakta, her gün özel otomobiline binerek işine gidip gelmekte, kısaca normal ölçülerle bir küçük burjuvanın yaşayış tarzını sürdürmektedir. Fabrikada yaptığı iş, pek o kadar yorucu yıpratıcı bir iş değildir. Böyle işleri Batı Almanya'da yabancı işçiler yapmaktadır. Ancak bu maddi refahın sıradan Alman vatandaşına sağladığı şeyler ancak maddi alanda kalmaktadır. O, hayata anlam katan manevi, kültürel değerlerden yoksundur. Bethoven'leri, Göthe'leri, Marks ve Engels'leri yetiştirmiş olan ülkenin bugünkü vatandaşı tutsağı olduğu televizyonda kendisini aptallaştıran programlar seyretmek zorunluluğundadır. Onu saran müzik ne Bach'dır ne de Mendelson, en adi Amerikan müziğidir. Okuduğu şeyler de genellikle tekellerin hizmetindeki büyük trajlı basının aptallaştırıcı yayınıdır. Bu koşullarda emperyalist sömürüden dolaylı yoldan da olsa bir pay alan Alman emekçisi büyük kitlesiyle sosyal demokrasiye destek olmaktadır. O sosyal demokrasi ki, emperyalist tekellerle kendini bağdaştırmış, giderek emperyalizmin en tekin savunucusu kesilmiştir.

Böylesine yavan, kültürel değerlerden yoksun, anlamsız bir toplumda azıcık düşünen, azıcık duygu sahibi bir aydının, çevresinde gördüğü tüketim toplumu refahının sömürülen halkların kan ve alın terinin ürünü olduğunu görebilen bir aydının bunalımlara düşmemesi olanaksızdır. Bu bunalım yer yer düzene karşı silahlı ayaklanma biçimini almaktadır. Besbelli ki bu ayaklanma, bu isyan ancak bireysel ölçüde olabilmektedir. Egemen çevreler bu silahlı isyan gruplarının kamuoyundan destek görmemesi için, çok kez burjuva hukuk devleti kurallarını da çiğneyerek ellerinden geleni yapmaktadırlar.

Bir örnek: RAF örgütü gerillaları bundan iki yıl kadar önce Amerikan silahlı kuvvetlerinin, bir nükleer taarruza karşı dünya ölçüsünde kurdukları elektronik alarm tesislerinde bir kilit

noktayı oluşturan Nürenberg'deki elektronik beyinde sabotaj yaptılar. Bu sabotaj yüzünden Güney Doğu Asya'daki Amerikan Hava Kuvvetleri günlerce Vietnam hedeflerini bombalayamadılar. Yani kelleyi koltuğuna alarak Nürenberg'deki elektronik beyini sabotaj yoluyla tahrip eden Alman devrimcileri dolayısıyla Vietnam halkının üzerine bomba yağmasını gereken onarım yapılana dek önlediler. Bundan güzel bir proleter enternasyonalizmi düşünülemez. Üstelik bu eylem çoğunluğu Vietnam'da Amerikan saldırısına karşı olan Alman Kamuoyunca da olumlu karşılanabilecek bir eylem idi. Ama Alman halkı bu eylemin gerçek niteliği konusunda hiçbir bilgi edinemedi. Sabotaj sanıkları olarak yakalanan RAF gerillalarının duruşmasında avukatlar Nürenberg sabotajı ile Vietnam hedeflerinin bombardımanlarının kesintiye uğraması arasındaki bağı kanıtlamak için tüm kanıtları mahkeme önüne serdiler. Ama büyük trajlı tekellerin basınında bu konu ile ilgili tek satır çıkmadı. Solcu geçinen «Frankfurter Rundschau» bile bu konudan ancak bir-iki satırla söz etti. Nurenberg sabotajı ile ilgili gerçek ancak birkaç bin basılabilen birkaç solcu bildiri ve gazetede yayınlandı o kadar.

Bizde burjuva basını Batı Almanya demokrasisinden çok söz eder. Küçük burjuva dönüşümcü bir platform ile seçimlere katılan ve son olarak Schmitd'lerin, Golda Meir'lerin Sosyalist Enternasyonaline katılan dolayısıyla tarihsel bir kökene dayanmamakla birlikte «Sosyal demokratlığı» kendisine yakıştıran CHP yönetimi olsun, bizzat Ecevit'in kendisi olsun, sosyal demokrasinin yönetimindeki Batı Almanya'ya örnek ülke gözüyle bakmaktadırlar. Oysa son yıllarda Batı Almanya'da faşizm doğrultusunda önemli mesafeler aşılmıştır. Almanya'da bugün sosyal demokratların solunda bir kimse devlet memuru olamaz. Birçok büyük şirketler böylelerine iş vermezler. Alman baskı kuvvetleri Hitler zamanından kalma yöntemlerle eğitilmeye başlanmıştır. Kamuoyunun bilgisi dışında özel baskı ekipleri oluşturulmuştur. Son Mogadişu baskınında bunlardan birinin giriştiği harekatı gördük. Nürenberg sabotajı olayında gördüğümüz gibi Batı Almanya'da bir fiili sansür vardır. Ama hepsinden önemlisi Alman İstihbaratının paralı katilleri Alman mahkemelerince yargılanmış ve hapis cezalarına mahkum edilmiş siyasi mahkumları bütün dünyanın gözü önünde öldürebilmekte ve buna «intihar» süsü vermeye kalkışmaktadır. Baader ve arkadaşlarının cinayete kurban gittikleri bizzat soruşturmayı yürüten savcı tarafından üstü örtülü biçimde itiraf edilmektedir. Alman İçişleri Bakanı mahkumları öldüren kurşunun enseden sıkılmış olmasını «cinayet süsü vermek için kaleşçe bir tertip» olduğu anlamında sözler sarfetmekte ama bu sözler burjuva gözlemcilerini bile kandıramamaktadır. Evet bugün Batı Almanya faşist baskılar, fiili sansür, siyasi cinayetler ülkesi görünümündedir. Buna tekellerce beslenen ve gittikce güçlenen yeni nazi örgütlerini de katın, resim tamamlanmış olur.

İşte böyle bir Almanya'da RAF gibi bir örgüt silahlı eylemlere girişmiştir. Bu hareketi doğuran derin toplumsal nedenlerin olduğu açıktır. Onların eylemi sanki bulutsuz gökte çakan şimşek gibidir. Ama aslında o göğün sanıldığı kadar bulutsuz olmadığı, tersine kara bulutlarla kaplı bulunduğu bir gerçektir.

Burada RAF'a övgü düzüyor değiliz. Ancak, Almanya gibi bir tüketim toplumunda böylesine yürekli çıkışları anlayışla karşıladığımızı belirtelim. Elbette ki Türkiye gibi sömürülen bir ülkede milyonlarca işçisinin, yoksul köylüsünün çifte sömürüye uğradığı ve bu emekçi yığınlarının önümüzdeki devrimin temel güçlerini oluşturduğu bir toplumda RAF eylemlerini örnek alarak harekete geçmek yığınlar içinde, muazzam bir devrimci potansiyeli oluşturan işçi-köylü kitleleri içinde her devrimciye düşen bilinçlendirme ve örgütlendirme görevine ters düşen bir tutumu benimsemek olur.

RAF'ın eyleminin bugün Alman emperyalistlerince geniş ölçüde şartlandırılmış işçi yığınlarından kopuk olduğu açıktır. Ama, RAF'ın ve eyleminin gene de bir anlamı vardır: Nürenberg sabotajının taşıdığı enternasyonalist anlamı yukarda açıkladık. Son olarak Lufthansa uçağını kaçırarak Mogadişu havaalanında katledilen dört gerilladan ikisinin Filistinli olduğu bildiriliyor. Bu da devrimci enternasyonalizm örneğidir. Vatınından edilmiş, buna baskılara ve yoksulluklara uğratılan Filistin halkının iki evladıyla emperyalist metropolün tüketim toplumunda yaşayan iki Alman devrimci omuz omuza, aynı dava uğruna ölüme göğüs gerdiler. Filistinlilerin davranışı doğal görünüyor. Almanlarınki dar küçük burjuva anlayışına göre kolay kolay açıklanır bir davranış değil. Oysa bilinçli Alman devrimcileri olarak onların davranışı da doğal sayılabilir. Çünkü onlar kimseye devrimin hangi yöntemlerle yapılacağını gösterememelerine karşın gene de bir sonuç sağlamışlardır. Onlar bir bakıma Almanya'nın şerefini kurtardılar. Yüce Alman kültürünün geliştiği ve tüm insanlığın kültürünün önemli bir kesimini oluşturduğu Bethoven'lerin, Marks'larını, ülkesinde bu yeni sömürgecilik çağında tüm vatandaşların tüketim toplumunun tutsağı olduğunu kimse söyleyemiyecektir.

Amerika'dan Çok Amerikancılık

Vietnam Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin Birleşmiş Milletler üyeliğine alınmasına ilişkin önergeyi 105 ülke imzaladı. ABD temsilcisinin bile bu önergenin altında imzası var, ama Türkiye temsilcisininki yok. Bu ne demektir? Bu, Türkiye'yi yönetenler kahraman Vietnam halkının çağımızın en kanlı ulusal kurtuluş savaşında en büyük emperyalist saldırgan askeri gücü yenerek gerçekleştirmiş olduğu devletin BM'lerde yer almasını istemiyor demektir. Bu, İkinci MC'nin Amerikadan fazla Amerikancı bir dış politikanın izleyicisi olduğunu gösterir. Bu, aynı zamanda «İkinci MC İktidarsızlığı» diye nitelendirilen Demirel iktidarının, Türkiye'nin gerçek çıkarlarını hiçe sayan ve emperyalizm yardakçılığında herkesi geride bırakma tutumunda olan politikasıyla, Türkiye'nin dış dünyadaki yalnızlığını, bir kez daha perçinleme gayretinde olduğunu kanıtlar.

Basının yazdığına göre Amerikan delegesi zenci Andrew Young önergeyi imzalarken bir konuşma yapıyor ve kendisinin başından beri ABD'nin Vietnama saldırısına karşı olduğunu ve Vietnam Savaşına karşı eylemlere de katıldığını söylüyor. Ama bu durumda bile Türkiye temsilcisinin tutumu bir red tutumudur. Önergenin altında bulunan imzaların çoğu üçüncü dünya denen sömürülen ülkelerin temsilcilerine aittir. Öyle ki Türkiye'nin olumsuz tutumu bu kardeş ülkeler halklarına ve hükümetlerine bir meydan okuma anlamını taşıyor.

Birbirini izleyen işbirlikçi sermaye ve büyük toprak ağaları iktidarlarının uluslararası alanda Türkiye'yi kendi halklarının özlemlerine böylesine ters durumlara düşürüşleri yeni bir şey değildir. 1960'ların başlarında yedibuçuk yıl süren Cezayir Ulusal Kurtuluş Savaşının sonunda Fransız emperyalistleri yenilgiye uğratılarak, bu ülke bağımsızlığına kavuştuğu zaman da Türkiye temsilcisi Cezayir'in BM'ye kabulü konusunda olumlu oy kullanmamış çekimser kalarak emperyalistlere yaranma yolunu tutmuştu. Buna benzer daha nice örnekler vardır.

Türkiye'nin kimler tarafından yönetildiğini anlamak için Vietnam önergesinin altında Türkiye temsilcisinin imzasının bulunmayışını saptamak yeter. Bu son olay utanç vericidir, bir siyasi skandal niteliğindedir. Halkımız er-geç gerçek çıkarlarına uygun bir iç ve dış politikanın uygulanmasını mücadelesiyle sağlayacaktır. Ve benzer durumlarda olduğu gibi bu rezaletin de hesabı sorulacaktır.

İlk başarılı ulusal kurtuluş savaşın vermiş olan bir ülkeyi bu durumlara düşürenler iflah olmayacaklardır.

«En Büyük Tehlike»

Bir araştırma dergisi olarak yayın hayatına başlayan «ÜLKE» Reşat Fuat Baraner arkadaşın 1943 yılında yazmış olduğu «En Büyük Tehlike» adlı broşürü tam metin yayınladı. «ÜLKE»'nin bu hareketi bugün Reşat Fuat'a sahip çıkma gayretinde olan Pekincilerin ya da «İlerlemeci» denen sağ fraksiyonun bu konudaki tutum ve davranışlarıyla kıyaslanamaz. «ÜLKE»'nin davranışı ötekilerinki gibi bir demagojik jest niteliğini taşımamaktadır.

Bir yanlış anlamaya meydan vermemek için Reşat Fuat'ın «En Büyük Tehlike»yi hangi koşullarda ve ne maksatla yazdığına açıklık getirmek isteriz.

1943 yılı Alman Nazi sürülerinin Stalingrad'a kadar ilerleyebildiği ve Türkiye'nin egemen çevrelerinin Alman zaferini bir olup bitti saymaya başladıkları, bu yolda hazırlıklara giriştikleri yıldı. Türkiye'yi tek parti yönetiyordu: CHP. Onun başında Cumhurbaşkanı, «Milli Şef» İsmet İnönü vardı. Nazi Almanyanın askeri zaferlerine paralel olarak CHP kapıları faşist, ırkçı, turancı takımına açılmıştı. Yeraltında eylemde bulunan sol

ağır baskı altındaydı. Basında fiilen sansür vardı. Ünlü aktör Şarlo'nun «Diktatör» filminde Hitler giysileriyle çekilmiş resmini sanat sayfasında yayınlayan bir burjuva gazetesi uzun süre kapatılabiliyordu.

Egemen çevrelerin iddiası şuydu: Tüm Türk ulusu bir bütün oluşturuyordu ve bütün Türkler bütün siyasal konularda aynı görüşteydiler. Bu görüşü de ülkeyi yönetmekte olan CHP temsil ediyordu. Ülkede ne komünist ne de faşist olamazdı. Tüm Türkiye halkı «Millî Şef» İnönü'nün çevresinde bir bütün oluşturuyordu. Bu idi iddiaları.

Bu koşullarda legal basında herhangi bir yazı ancak CHP içindeki faşizm ile özdeşleşmemiş unsurları kollayan, yani CHP'ye karşı olumlu tutum içinde olmakla birlikte bu partinin faşist tehlike konusunda aymazlığını eleştiren bir yazı olabilirdi. Reşat Fuat böyle ılımlı demokrat bir kimlikle «En Büyük Tehlikeyi» kaleme aldı. Ve ılımlı diline karşın o günün koşullarında Türkiye'de palazlanan faşizme en ağır darbeyi indirdi. Elbette ki yazar, daha demokratik koşullarda böyle bir broşürü kaleme alsaydı, bilimsel sosyalizmi benimsemiş bir proleter devrimcisi olarak ortaya çıkar ve terminolojisi de, ifadesi de ona göre olurdu. Broşürü okurken bu gerçek gözönünde tutulmalıdır.

Lokavta Karşı Duralım!

İktidar ile işbirlikçi sermaye, işçi sınıfının ekonomik mücadelesine karşı saldırıda tam bir tutum birliği içindedir. Şark Linyitleri Aşkale Ocağında Yeraltı Maden-İş Sendikasının yürüttüğü mücadeleyi baltalamak için bu ocak kapatılıp beşyüz işçi işsizliğe mahkum edilirken İstanbul'da da patronlar MESS grevindeki binlerce işçiye aynı silâhla saldırıp Maden-İş'i ve DİSK'i yıpratmaya çalışıyorlar.

Bilindiği gibi Madeni Eşya Sanayicileri Sendikasının bağlı olduğu üst patron örgütü, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)'dir. TİSK'in verilerine göre, «eylemci işçilerin» en çok bulunduğu işkolu madeni eşya sanayiidir. Böyle bir alanda işçi sınıfının demokratik mücadelesini kırmak için TİSK ve MESS sistemli bir mücadele stratejisi geliştirmişlerdir. Grup sözleşmesi oyunu bu amaçla tezgahlanmıştır. (Bak. Bağımsız Türkiye sayı 30).

Son aylarda grevdeki işçilere karşı MESS'in adarda yaptığı lokavt tehditleri karşısında işçiler boyun eğmedi. Bunun üzerinde MESS geçen hafta 13 işyerinde lokavtı yürürlüğe soktu. Bu uygulama ile şimdilik altı bin işçi işsizlik ve açlıkla karşı karşıyadır.

Emperyalist tekellerin mali örgütü İMF'nin teftiş için Türkiye'ye geldiği, ekonomik tedbirler paketinde ücretlerin dondurulmasının önerildiği bir dönemde patronlar lokavt tehdidi ile işçi sınıfının en militan kesimlerinden birine göz dağı vermektedir. Bu konuda TİSK ve MESS'de yapılan hazırlıklar içinde uzun vadeli ekonomik tedbirler de vardır. Bu yıl madeni eşya sanayiinde özel sektörün yaptığı mamul, yarı mamul, ve ham madde stokları geçen yıllara oranla çok yüksek düzeydedir. Yani patronlar uzunca bir süre direnme gücüne sahiptirler. Buna güvenerek saldırıya geçmişlerdir. MESS patronlarına lokavt saldırısına geçme cüretini veren bir başka etken de DİSK içindeki son gelişmelerdir. Eğer bilinen sağ fraksiyonun sağ kanat sendikacılarının ekmeğine yağ süren solu tasfiye politikası olmasaydı, CHP'lilerin DİSK çatısı altındaki saf birliği eden bir sola karşı harekete geçmeleri olanaksız olurdu. Şaşkınca solu tasfiye tutumu DİSK çatısı altındaki son durumu yaratmış ve MESS patronları da bunu fırsat bilmiştir.

Lokavta karşı durmak bu silâhı patronların elinden almak ve etkisiz hale getirmek siyasi inançları ne olursa olsun her yurtseverin görevidir. Demokratik güçlerin saf birliği halinde lokavta karşı durmaları patronları gerilletecektir.

Lokavta karşı duralım!

Aşkale İşçileri Yalnız Değildir!

Türkiye'de 4 milyon işçi var, bunun 2 milyonu örgütlü. Türk-İş, biliyoruz, Amerikancı sarı sendikacılığın temsilcisi. DİSK ise, tabandan kopuk sağ oportünistlerin ve CHP'li sendikacıların etkin bulunduğu bir kuruluş. Şu anda DİSK çatısı altında bu ikisi arasında bir çatışma var. CHP'lilerin ağır bastığı görülüyor.

Türkiye'de henüz, sosyalist hareketle işçi sınıfı arasında bir bütünleşme sağlanamamıştır. İşçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesine öncülük edenler bilimsel sosyalizmin yaratıcı-uygulayıcıları değiller henüz. İşçi sınıfının çeşitli biçimlerde direnişi yoğunlaşmakta, gücü her geçen gün genişlemekte. Hızla gelişen, en çok sömürülen, en örgütlü sınıf olan işçi sınıfının, devrimimizde önder sınıfın, en azından henüz örgütlenmesinin yetersiz olduğu, öte yandan işçi sınıfı mücadelesinin örgütlenip, iktidar mücadelesine yöneltilmesi için devrimci siyasetin işçi sınıfına yeterince ulaştırılamadığı şu günlerde, önümüzdeki görev, işçi sınıfı içinde, fedakarlık, feragat isteyen, sabırlı devrimci çalışmadır.

Türkiye'de bugün herşeye karşın, devrimci sendikacılık örnekleri de yer yer verilmektedir. İşbirlikçi burjuvazi bunlara karşı «akılalmaz tedbirler» almaktadır...

Örneğin, geçenlerde kapatılan Aşkale ocakları: Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığına bağlı Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) Şark Linyitleri İşletmesi Aşkale Ocakları 480 işçinin çalıştığı, 380'inin Bağımsız Yeraltı-Maden-İş, 100'ünün Türk-İş'e bağlı Maden Federasyonu üyesi olduğu bir işyeri. 1976 Eylül'ünde Yeraltı-Maden-İş toplu sözleşme yetkisini aldı. TKİ sürekli olarak sözleşme masasına oturmaktan kaçtı ve böylece işçilerin yasal grev hakkı doğdu (1977 Ocak'ında greve gittiler). Grev sürecinde TKİ, işyerine komando sokmaktan, değişik yöntemler uygulayabilmek için sekiz müdür değiştirmeye kadar; işyerine polis jandarma desteğinde yeni işçi sokmaktan, «Grevi dışardan getirilen kişilerin sürdürdüğü»ne dair iftiralara kadar varan her tür grev kırıcılık yöntemlerini uyguladı. 1977 Mart'ında MC hükümetinin «Millî Güvenlik» gerekçesiyle grevi bir ay erteleme kararının geçersizliğine Danıştay oybirliği ile karar verdi. Daha sonra başlatılan grev işvereni toplu sözleşmeye zorladı. Toplu sözleşme işçilere geniş sosyal haklar ve ücret artışı sağladı. Ama TKİ sözleşme koşullarına aykırı davranmakta ve baskıyı sürdürmekteydi. Mühendislere ve işçilere saldırılar, sendika genel başkanının kurşunlanması olağandı. Fakat işçiler çevre halkının geniş desteğini kazanmışlardı, mücadelelerini sürdürdüler. TKİ, işçileri yeniden greve zorlamakta, lokavt ilân edip işyerini kapatmak istemekteydi. Üç aydır ücretlerini alamamaktaydı işçiler. Ve «üretimin yapılamaması, aşırı zarar, ve teknik nedenler» gerekçesiyle ocaklar kapatıldı. Bu nedenlerin tümü uydurmadır. Asıl hedefleri devrimci Yeraltı Maden-İş Sendikasıdır. Yılda 57 bin ton linyit üretimi plânlanmış ve bu üretim gerçekleştirilmiştir. Zarar neden olarak gösterilemez, gösterilirse, çoğu devlet işletmelerinin kapatılması gerekir. İşveren gerekli araç ve gereçleri vermeyip, ardından «üretim yapılamıyor» propagandasına malzeme hazırlamıştır. Kapanma sürecinde, diğer ilginç bir gelişme oldu: 16 Ağustos'ta Kaymakamlıkça 500 ton kömür bulunduğu ve çalışmaların sürdüğü bildirildi. Bir başka önemli nokta 12 Eylül'de TKİ'nin 27 milyon 480 bin liralık yatırım yapılmasına karar alması ve sonrada kapatma kararının alınmasıdır. Kapatma kararıyla bölgede tonu 90 TL. olan kömürün, daha kalitesizi şimdi 1600 TL'den satılmaya başlanmıştır; özel sektörün linyit fiatı yüzde-yüz'e yakın yükselmiştir. Çevre halkının soğuğa terkedilmesi pahasına, 2000 ton kömürün güneşin altında yanmaya terkedilmesi pahasına, işeveren, devrimci işçilerin mücadelesine karşı, Aliağa, Seydişehir örneğine uygun biçimde işyerini faşistleştirme yöntemlerine başvurmaktadır.

Enerji sıkıntısı içindeki Türkiye'de, bu sıkıntıyı giderebilmek için çeşitli tasarruf önlemleri alan 2. MC'nin hazır elinde bulunan bir enerji kaynağını uydurma gerekçelerle kapatması ve çevre halkını yakacaksız bırakması MC'nin halk düşmanı yüzünü bir kez daha sergilemektedir. Üstelik, Mart 77'de «Millî Güvenlik» gerekçesiyle Bakanlar Kurulunca grevin ertelenmesi ve bugün ocakların ayni hükümetçe kapatılması başlı başına tutarsızlıktır. «DİSK bile kabul etmiyor» diyerek, toplu sözleşme yetkisi almış sendikayla sözleşme masasına oturmak zorunda olmadıklarını ve Yeraltı-Maden-İş'i bir «çıbanbaşı» olarak gördüklerini söyleyen zihniyet, Türkiye'de devrimci sendikacılık hareketini her fırsatta ezmeye çalışacaktır. Ama, böyle çıbanbaşları gün gelecek sermayenin gövdesini saracaktır. Tepeden inme faşizmin, kitle tabanı yaratma çabalarının yanısıra, devlet kurumlarını da kadro olarak faşistleştirme hareketi gittikçe genişlemektedir. Aşkale ocaklarında olanlar bunun yeni bir örneğidir. Tüm olanakları seferber edelim ve Aşkale madencileriyle dayanışmamızı eylemle kanıtlayalım! Aşkale madencilerinin yalnız olmadıklarını dost düşman bilmelidir.

TERİMLER — KAVRAMLAR

DEVLET

Devlet kavramı en çok anlaşılmaz ve karmaşık hale getirilen kavramlardan biridir. Burjuva bilimi, felsefesi, hukuku, ekonomisi, vb. devlete soyut, tanrısal kökenli, toplum üstü dolayısıyla da dokunulmaz bir nitelik vermeye çalışır. Devlet, yüce bir koruyucu, adil bir hakem, yanılmaz bir üstün güç olarak sunulur. Bu gibi konularda yani bir çok geleneksel ve görenek-sel peşin yargılarla doldurulmuş bulunduğumuz konularda, söz konusu ulamın (kategorinin) bilimsel tanımını bilsek bile bu önyargıların etkisinden kurtulmamız oldukça güç oluyor. Onun için konuları derinlemesine okumak, özellikle her yönleriyle üzerlerinde düşünmek ve tartışmak gerekli.

Bir sayfalık bir yazıda elbette ki devlet konusu enine boyuna aydınlatılamaz. Ustalar, devlet üzerine koca kitaplar dolduracak yazılar yazmışlardır. Bunları okuyup sindirmek görevdir. Biz burada ancak bu konunun ana çizgilerini ve belki de anahtarını verebiliriz.

İnsanlar ilkel topluluklarda kan akrabalığına dayanan büyük aileler, kabileler ve aşiretler halinde yaşıyorlardı. Topluluk olarak insan oğlunun evriminin bu en alt aşamasında devlet ya da devletin işlevine benzer bir işlevi yerine getirecek herhangi bir kurum yoktu. Toplum üyeleri arasında yönetim işinde uzmanlaşmış ayrı bir grup ya da zümre belirmemişti henüz. İnsanlar ortaklaşa ürettiklerini ortaklaşa tüketiyorlardı. Kadın erkek arasındaki ilk (doğal) iş bölümünün, tarımcılık ve hayvan yetiştiriciliği, daha sonra zanaatçılık, vb. arasında işbölümlerinin gerçekleştiği dönemlerde de topluluğun kamusal hizmetlerini yaşlı toplum üyeleri, bu hizmetlerinden ötürü ayrı bir ayrıcalığa sahip olmaksızın yönetiyorlardı. Toplumsal evrimin bu aşamalarında, yönetme amacıyla ve yönetme uğruna sistemli ve sürekli olarak başkalarının iradesini kuvvet yoluyla baskı altına alacak belli bir baskı aygıtını kullanan ya da dolaylı olarak elinin altında bulunduran ayrı, özel bir insan ulamına (kategorisine) rastlamıyoruz. Demek ki yönetmekte uzmanlaşmış, bunu ayrı bir meslek edinmiş kişilerden oluşmuş özel bir kategori yoktu. Şu halde devlet her zaman var olan bir şey değil. Devletin bulunmadığı bu dönemi kısa bir dönem saymamak gerekir. Muhakkak ki toplumsal evrimin en uzun evresi oldu bu. İnsan ve toplumun geliştikçe gelişme hızının ivmesinin de arttığını hesaba katarsak bunu daha iyi anlarız.

Konumuz dışında olan bir evrim sonucu üretim araçlarının gelişim düzeyi köle emeğini zorunlu kıldığı zaman insanlar, yavaş yavaş köleci toplum dediğimiz toplumsal yapıya geçtiler. Ve toplum köle sahipleri ile köleler denilen iki büyük başat grubu —elbette bunlar arasında ara katmanları da taşıyan— bir bölünmeye uğradı. Bilimsel deyimiyle toplumsal sınıflar oluştu. Zamanın egemenleri ve sömürücüleri köle sahipleri ile zamanın emekçileri yani sömürülenleri arasındaki çelişki de büyüyüp gelişti. Köle sahipleri köleleri —toplumsal plânda ve sınıf olarak— baskı altında tutabilmek, sömürülerini sürdürebilmek üzere yönetmek için bir baskı aracına gerekseme duydular.

İşte, toplumsal evrimde salt yönetimle uğraşan böyle özel bir insan grubu ortaya çıktığı ve yönetmek için başkalarının iradesini kuvvet yolu ile —hapisaneler, baskı kuvvetlerini oluşturan insan müfrezeleri, giderek ordular ile— baskı altına almak için özel bir baskı aracına gerekseme duyulduğu zaman devlet de ortaya çıkmış oldu.

Demek ki **devlet toplumun belirli bir evrim aşamasının ürünüdür.** Öncesiz ve sonrasız bir ulam (kategori) değildir. Bu bir, bunu iyice aklımızda tutalım.

Bildiğimiz gibi köleci toplumu feodal toplum, onu da kapitalist toplum izledi. Bu her ikisi de sınıflı toplumlar. Başat olarak sümüren ve sömürülen sınıflarla ara sınıf ve katmanlar. Her birinde sömürenler ve sömürülenler var, sömürünün biçimi değişmek üzere. **Sınıflı toplum demek sömürüye dayanan toplum demek.** Bunu da aklımızda tutacağız.

Değişik sömürü biçimlerine karşın, ayrı ayrı toplumların her birinde pek çok tarihsel değişmeler olduğu halde, bütün siyasal değişikliklere, bütün devrimlere karşın bu sömürü toplumlarının hepsinde devletin her zaman karşımıza çıktığını görüyoruz. Sınıflı topluma geçilir geçilmez çağın teknik olanaklarının elverdiği araçlarla donanmış ve ona göre örgütlenmiş bir baskı kurumunun sömürülenleri egemen sınıf adına baskı altında tutması durumunu tarihin

çağında ve dünyanın her yerinde gözlemliyoruz. Şu halde bilimsel bir yaklaşımla, sınıflar açısından baktığımızda **«Devlet bir sınıfın başka bir sınıf üzerinde egemenliğini sürdürmesinin makinesidir»** sonucuna varıyoruz, istediği kadar incelmiş, karmaşık ya da aldatıcı biçimlere bürünmüş olsun.

Üretim araçlarının gelişim düzeyine bağlı olarak bu sömürü biçimlerinin üst yapıya nasıl yansıdığını, sömürünün çeşitli tarihsel, yerel, vb. etkenlerle daha açık ya da daha gizli, daha hafif ya da daha yeğin olmasının devlet biçimlerinde nasıl yansısını bulduğu yazımızın çerçevesini aşıyor. O halde şimdilik devletin bir sınıfın bir başka sınıf üzerinde egemenliğini sürdürmesinin aracı olduğunu aklımızda tutacağız.

Bu toplum biçimlerinden her birine geçişte amansız, kanlı devrimler olmuş, eski düzenlerin egemenlerinin devlet makinesi geleceğin egemenlerince yıkılmış, ama yerine daha yetkin, daha güçlü yeni bir makine yani yeni bir sınıfın egemenliğinin ifadesi olan yeni bir kurum gelmiştir. Böylece burjuvazi feodal sınıfın çok yerde mutlak krallık olan devletini yıkarak sermayenin diktatörlüğünü kurmuştur. Demek ki esas olan sınıfları ortadan kaldırmaktır. Kapitalist toplumun başlıca sömürülen sınıfı proletaryanın bilimi olan bilimsel sosyalizm sorunu böyle koyar. Burjuvazi, alt edilmeli, baskı aracından tecrit edilmeli, giderek bütün sınıflar ortadan kaldırılmalıdır. Ancak «proletarya siyasal iktidarı ele geçirmeden, siyasal egemenliğini kurup, egemen sınıf olarak örgütlenmiş proletarya devleti durumuna yükselmeden burjuvaziyi alaşağı edemez». Proletaryanın devleti proletarya diktatörlüğü dediğimiz devlettir. Marksistler proletarya diktatörlüğünü, burjuvazinin yeniden egemenliği ele geçirme olanaklarını kapamak, karşı-devrime karşı durmak için zorunlu görürler. Yani proletarya diktatörlüğü proletaryanın egemenliğini kurmasının bir aracıdır ve geçici bir kategoridir. Çünki amaç sınıfların ortadan kaldırılmasıdır. Sınıflar ortadan kalktığı zaman devlet varlık nedenini yitirecek, devlet olarak sönecek ve yok olacaktır. Marksistler bu noktada anarşistlerden ayrılırlar. Anarşistler devletin tez elden ve topyekûn ortadan kaldırılmasını isterler. Yerine de ne konacağını söylemezler. Kapitalist toplumda akıl almayacak boyutlara varan burjuva örgütlenişin gücünü bir çırpıda nasıl kökünden sökeceklerini ve sermayenin yeniden egemenliğini kurmasını nasıl önleyeceklerini, kısacası, düşünmezler.

Şu halde proletarya diktatörlüğünün kapitalizmin geri gelmesine karşı bir önlem, sınıfların ortadan kalkmasıyla giderek işlevini yitirecek geçici bir kategori olduğunu, ancak, sınıfsız toplumda tümden ortadan kalkacağını bileceğiz. Sözümüzü Lenin'le bitirelim:

«Şimdiye kadar biz bu makineden kapitalistleri yoksun bıraktık ve onu devraldık. Bu makineyi... her türlü sömürüyü ortadan kaldırmak için kullanacağız. Ve sömürme olanağı dünyanın hiç bir yerinde artık kalmadığı zaman artık toprak sahiplerinin ve fabrika sahiplerinin bulunmadığı zaman ve artık kimilerinin tıka basa karnını doyururken ötekilerin açlıktan öldüğü bir durum olmadığı zaman, ancak bunun olanağı artık ortadan kalktığı zaman biz bu makineyi enkaz yığınına atacağız. O zaman devlet de olmayacak sömürü de.»

Ekim Devriminin Dördüncü Yıldönümü

Önümüzdeki günlerde Büyük Ekim Devriminin 60. yıldönümünü kutlayacağız. Dünya tarihinde yeni bir çağ açan bu büyük devriminin anlamını, o devrimin önderinden, V.I. Lenin'den daha iyi kimse açıklayamaz.

Aşağıda Lenin'in Ekim Devriminin Dördüncü yıldönümünde, 1921'de yaptığı konuşmayı yayınlıyoruz:

25 Ekim (7 Kasım)'ın dördüncü yıldönümü yaklaşıyor.

O eşsiz gün bizlerden uzaklaştığı oranda Rus proleter devriminin önemini daha açıkça görüyor ve bütün olarak eylemimizin pratik tecrübesinde beliren aksaklıkları daha derinden anlayabiliyoruz.

Kısaca, ve doğal olarak, çok yetersiz ve kaba bir şekilde bu önem ve tecrübe şöylece özetlenebilir;

Rus devriminin dolaysız ve en önde gelen amacı burjuva-demokratikdir, yani ortaçağ ka-

lıntılarını yok etmek ve tamamen ortadan kaldır. mak, Rusya'yı bu barbarlıktan, bu utançdan te. mizlemek ve ülkemizde kültür ve gelişmenin ö. nüne çıkan bu koca engeli kaldırmak.

Ve haklı olarak gurur duyabiliriz. Yüzyirmi beş yıl kadar önce başarılan Fransız devrimine kıyasla, bu temizliği daha büyük bir kararlılıkla ve çok daha hızlı, yiğitçe ve başarılı bir şekilde —ve yığınlara yaptığı etki açısından— çok da. ha yaygın ve köklü bir şekilde gerçekleştirdik.

Hem anarşistler hem de küçük burjuva demokratlar (yani o uluslararası toplumsal tipir Rusya'daki eşi olan Menşevikler ve Sosyal-Dev. rimciler) burjuva-demokratik devrimde sosyalist (yani proleter) devrim arasındaki ilişki hakkında bir sürü saçma söz ettiler, hâlâ da ediyorlar. Son dört yıl, bizim bu konuya ilişkin olarak Marksizmi ve rumlarımızın ve önceki devrim. lerin tecrübeleri üzerinde yaptığımız hesapların tamamen doğru olduğunu ispatlamıştır. Bundan önce kimsenin yapamadığı işi yaptık: Burjuva. demokratik devrimi **yaptık.** Bilinçli sağlam ve sarsılmaz bir şekilde sosyalist devrime doğru **ilerliyoruz** ve biliyoruz ki bu, burjuva-demokratik devrimden bir Çin Seddi ile ayrılmış değildir ve (son çözümlemede) nereye kadar ilerleyebile. ceğimizi, bu büyük, ağır işin ne kadarını başa. racağımızı ve zaferimizi pekiştirme işinde ne denli başarılı olacağımızı **sadece kavga** tespit edecektir. Ama bu gün bile - pek çok, bu harap, yitik ve geri ülke açısından - toplumun sosyalist değişimi yolunda pek çok şey yapılmıştır.

Bununla birlikte, devrimimizin, burjuva-de. mokratik kapsamı hakkında söyleyeceklerimizi bitirelim. Marksistler bunun ne demek olduğunu anlamalıdırlar. Açıklamak için bir takım ilginç örnekler verelim.

1917'ye kadar Rusya'da serfliğin başlıca belirtileri, kalıntıları ve yaşayan unsurları neler. di? Krallık, toplumsal tabakalar sistemi; toprak. lı mülk sahipliği ve toprağın tasarrufu hakkı, kadınların durumu; din ve ulusal baskı. Şu «Au. geas» (1) ahırlarından birini alın: **Kendi** burjuva. demokratik devrimlerini yüzyirmibeş yıl, ikiyüz. elli küsur yıl önce (İngiltere, 1949) tamamlamış daha ileri devletler hâlâ kurtulamadılar, şu pis. likten, temizlenemediler. Yine bu «Augeas» a. hırlarından birine bakın (yani Rusya'ya - ç.n) tamamen temizlediğimizi göreceksiniz. 25 Ekim (7 Kasım) 1917'den 5 Ocak 1918'e dek (Kurucu. Meclisin (2) feshedildiği tarih) geçen **on hafta** içinde, burjuva demokratların ve liberallerin (ka. detler) ve küçük burjuva demokratların (menşe. vikler ve Sosyalist-devrimciler) işbaşında bulun. dukları sekiz ay içinde yaptıklarından bin kat daha çok şey yaptık bu konuda.

Bu korkaklar, palavracılar, mağrur Nergis. ler (3) ve küçük Hamletler tahta kılıçlarını salla. dılar ama, krallığı bile yıkamadılar! Kimsenin yapamadığı işi yaptık, o krallık pisliğini olduğu gibi temizledik. O eski yapının, toplumsal taba. kalar sisteminin bir tek taşını, bir tek tuğlasını sağlam bırakmadık. (İngiltere, Fransa ve Alman. ya gibi en ileri ülkeler bile bugüne kadar o sis. temin artıklarını tümüyle temizleyememişlerdi!) Toplumsal tabakalar sisteminin dalbudak sal. mış köklerini —yani toprak ağalığı biçiminde yansıyan derebeylik ve serflik kalıntılarını— sö. küp attık. Bizde yurt dışında bu gibi tartışma. lara girişecek bir sürü kalemşör Kadet, Menşe. vik Sosyalist-Devrimci bulunmaktadır. Büyük E. kim devriminin getirdiği tarımsal reformun «u. zun sürede» sonuçları ne olabilir, diye «sora. caklardır». Şu anda böylesi mese'elerle zaman harcamak istemiyoruz. Çünkü bunu ve buna iliş. kin olarak ortaya çıkan bir sürü meseleyi kav. ga sırasında karara bağlıyoruz. Ayrıca şu vaka da inkar edilemez : küçük burjuva demokratlar sekiz ay süreyle toprak ağalarıyla —serflik ge. leneklerinin muhafızlarıyla— uzlaştılar. Biz ise toprak ağalarını ve bunların bütün geleneklerini bir kaç hafta içinde Rus topraklarından tama. men sildik.

Dine bakın, kadınlara hak tanınmaması meselesine bakın, Rus olmayan uluslara uygu. lanan baskı ve eşitsizliğe bakın. Bunlar burjuva demokratik devrimin sorunlarıdır. Aşağıdaki kü. çük burjuva demokratlar sekiz ay bunlardan söz ettiler. Dünyanın en gelişmiş ülkelerinin **hiçbi. rinde** bu sorunlar **burjuva-demokratik** çizgide **tamamen** çözülememiştir. Bizim ülkemizde ise bunların hepsine -Ekim Devriminin yaşaması sa yesinde- çözüm yolları bulunmuştur. Din ile cid. di olarak savaştık, halen de savaşmaktayız. **Bü. tün** Rus olmayan uluslara **kendi** cumhuriyetleri. ni kurma hakkı tanıdık, ya da bağımsız bölgeler verdik. Artık Rusya'da kadınlara hak ve cinsle. re eşitlik tanımayan o adi, alçakça, rezil durum sözkonusu değildir. Ama istisnasız bütün diğer ülkelerde tamahkar burjuvazi, aptal, korkak kü. çük burjuvazi o tiksindirici derebeylik ve orta çağ kalıntılarını canlandırmaktadır.

İşte bunların hepsi burjuva demokratik dev. rimin kapsamıdır. Yüzelli ve ikiyüzelli yıl önce o devrimin (ya da devrimlerin, eğer her ulusun devrimini genel bir türün değişik bir biçimi ola. rak alırsak) ilerici önderleri insanlığı, ortaçağ düzeninden kadın-erkek eşitsizliğinden, bir dine ya da ötekine (ya da **«dinsel fikirlere»**, genellikle «kilise»ye) devletin tanıdığı imtiyazlardan ve ulusal eşitsizlikten kurtaracaklarına söz vermiş lerdi. Söz verdiler ama, sözlerinde durmadılar duramazlardı, çünkü «kutsal özel mülkiyet hak kı»na karşı besledikleri «saygı» kendilerini en. gelliyordu. Bizim proleter devrimimiz ortaçağcı. lığa -üç misli daha meşum- ve «kutsal özel mül. kiyet hakkı»na o meşum «saygı» duyma illetine yakalanmamıştı.

Ne var ki, burjuva-demokratik devrimin başarılarını Rus halkları yararına pekiştirmek amacıyla, daha da ileri gitmek zorundaydık, git. tik de. Bu yolda ilerlerken, burjuva-demokratik devrimin sorunlarını, bizim ana ve gerçek **pro. leter** - devrimci, sosyalist eylemlerimizin bir «yan - ürün»ü olarak çözdük. Her zaman söy. lemişizdir: Reformlar devrimci sınıf kavgasının yan - ürünleridir, burjuva-demokratik reformla. rın proleter, yani sosyalist devrimin yan - ürün. leri olduğunu söyledik ve eylemimizle ispatla. dık. Bu arada, Kautsky'ler, Hilferding'ler, Mar. tov'lar, Chernov'lar, Hillguit'ler, Longuet'ler, Mac Donald'lar, Turati'ler ve İki-Buçukluk (4) Marksizmin öteki kahramanları burjuva demok. ratik ve proleter sosyalist devrimler arasındaki bu ilişkiyi anlayacak yetenekte değillerdi. Bur. juva-demokratik devrim proleter-sosyalist dev. rime dönüşür ve ikincisi ilkinin halledemediği bütün sorunları çözer. Proleter-sosyalist dev. rim burjuva-demokratik devrimin eylemini pekiş. tirir. Proleter-sosyalist devrimin burjuva-demok. ratik devrimi aşmak konusunda ne kadar başa. rılı olacağını kavga, sadece kavga belirler.

(Bırakın) can çekişen burjuvazinin köpekle. ri ve domuzları ve onların kuyruğundan tutan küçük-burjuva demokratlar beddua, küfür ve alay yağdırsınlar başımıza -**bizim** Sovyet siste. mini kurma çabalarımızda terslikler ve hatalar var diye. Sayısız terslikler yüzünden acı çekti. ğimizi bir an bile unutmamdktayız. Dünya tari. hinde eşi görülmemiş **türde** bir devlet kurmak gibi bu kadar yeni bir meselede terslikler ve ha. talar yapılmaz ki! Terslikleri ve hataları düzelt. mek ve -halen mükemmel olmaktan çok uzak olan- Sovyet ilkelerinin pratik uygulamasını yap. mak için azimle çalışacağız. Sovyet devletinin yapımına **başlamak** mutluluğuna eriştik. Böyle. likle dünya tarihinde yeni bir çağı -yeni bir sını. fın yönetim çağını- her kapitalist ülkede ezilmiş, ama her yerde yeni bir hayata doğru ileri yürü. yen, burjuvaziye karşı zafere doğru, proletar. yanın iktidarına doğru, insanlığın sermayenin, ve emperyalist savaşların boyunduruğundan kurtulmasına doğru yürüyen sınıfın çağını **baş. latmak** görevi bizlere düştü. Bundan haklı olarak gurur duyuyoruz.

Emperyalist savaşlar bugün bütün dünyaya egemen olan, finans-kapitalin uluslararası siya. seti sonucudur. Öyle bir siyaset ki, **kaçınılmaz** olarak yeni emperyalist savaşlara yol açacak, bir avuç «gelişmiş» ülkenin zayıf geri kalmış ve küçük uluslara uyguladığı ulusal baskıyı, yağ. ma, eşkiyalık ve boğazlamayı kaçınılmaz olarak aşırı bir şekilde kuvvetlendirecektir. İşte bu so. run 1914'den bu yana dünya üzerindeki bütün ülkelerde uygulanan siyasetin temeli olmuştur. Bu, milyonlarca insan için bir ölüm-kalım me. selesidir. 1914-1918 savaşında ve hala sürmek. te olan «ikinci derecede» savaşlarda ölen 10.000.000 insana kıyasla bu 20.000.000 insan -burjuvazinin tezgahladığı ve gözlerimizin önün. de kapitalizmden ortaya çıkan gelecekteki em. peryalist savaşta- katledilecek mi? katledilme. yecek mi? sorusudur. Kapitalizm varlığını sür. dürdüğü takdirde kaçınılmaz olan o gelecekteki savaşta -1914-1918 döneminde sakat kalan 30.000.000 insana kıyasla- 60.000.000 insan sa. kat kalacak mıdır? Kalmayacak mıdır? Budur mesele. Ekim devrimimiz, bu soru açısından da dünya tarihinde yeni bir dönemi başlattı. Burju. vazinin uşakları, evetçileri - sosyalist devrimci. ler, Menşevikler ve bütün dünyada «Sosyalist» oldukları iddia edilen küçük-burjuva demokrat. lar- «Emperyalist savaşı iç savaşa dönüştürün» dediğimiz zaman, bu sloganımızla alay ettiler. Ama o slogan savaş aleyhtarlığı ve savaş taraf. tarlığı yalanlarıyla karşılaştırıldığı zaman bir **gerçek** olduğunu, hoşa gitmeyen, duygusuz, çıp. lak ve kaba ama tek **gerçek** olduğunu ispatla. dı. Bu yalanların üstesinden gelinmektedir ve Brest barışı gün ışığına çıkarılmıştır. Ve gün geçtikçe Brest barışından çok daha kötü gün Versailles barışının önemi ve sonuçları da mer. hametsizce açığa çıkarılmaktadır. Şimdiki ve yaklaşan savaşların nedenlerini araştıran mil-

yonlarca insan, zalim ve amansız gerçeği giderek daha da açıkça anlamaktadır: **Sosyalist kavga verilmedikçe, sosyalist devrim gerçekleştirilmedikçe** emperyalist savaştan, emperyalist barıştan (eski imla geçerli olsaydı her iki anlamını da belirtmek için, **mir** sözcüğünü iki şekliyle de yazacaktım) (5) -ki kaçınılmaz olarak yeniden emperyalist savaşa yol açar- bu cehennemden kurtulmak imkansızdır.

Bırakın, burjuvazi ve pasifistler, generaller ve küçük burjuvazi, kapitalistler ve kuş beyinliler, dindar hıristiyanlar ve İkinci Enternasyonal (6) ile İki-Buçuk'uncu Enternasyonal'in şövalyeleri öfkelerini devrime akıtsınlar. İstedikleri küfür, iftira ve yalan selini boşaltsınlar, şu tarihsel gerçeği gizleyemezler: Yüzlerce binlerce yıldır ilk kez köleler -köle sahipleri arasında süregelen bir savaşa- şu sloganı açıkça ilan ederek cevap vermişlerdir: «Köle sahiplerinin ganimeti üleşmek için sürdürdükleri bu savaşı, bütün ülkelerdeki kölelerin bütün ülkelerdeki köle sahiplerine karşı verecekleri savaş şekline sokun!»

Yüzlerce, binlerce yıldır anlamsız ve yardımsız olarak bekleyen bu slogan açık ve seçik siyasal bir program, ilk defa milyonlarca ezik insanın -proletaryanın önderliğinde- verdiği etkili bir savaş şeklini almıştır. Proletaryanın ilk zaferi olmuştur bu slogan. Bütün ülkelerdeki emekçilerin, çeşitli ülkelerdeki birleşik burjuvaziye -sermayenin köleleri, ücretliler, köylüler ve emekçi halk pahasına savaşı ve barışı getiren burjuvaziye- karşı kazandıkları ilk zaferdir bu.

Bu ilk zafer **henüz nihai zafer değildir.** Bu zafer akıl almaz sıkıntı ve güçlüklere misli görülmemiş meşakkatlere rağmen bir sürü terslik ve hata arasında, Ekim devrimimiz tarafından kazanılmıştır. Aksi takdirde bir tek ülkenin geri kalmış halkının en güçlü ve ileri ülkelerin emperyalist savaşlarını ters yüz etmesi nasıl beklenebilirdi? Hatalarımızı kabullenmekten çekinmiyoruz ve -gerekli düzeltmeleri nasıl yapacağımızı öğrenmek için- bunları heyecana kapılmadan inceliyoruz. Ama gerçek yine de ortadadır. Köle sahipleri arasındaki savaşa kitlelerin -bütün köle sahiplerine **karşı** yöneltilmiş- devrimiyle «cevap vermek» için verilen söz yüzlerce, binlerce yıldır ilk kez **tamamen yerine getirilmiştir.** Ve bütün güçlüklere rağmen yerine getirilmektedir.

Biz başladık. Ne zaman, hangi tarihte, hangi ulusun proleterleri bu süreci tamamlayacak, bunlar önemli değildir. Önemli olan buzun çözülmüş olmasıdır.

Beyefendiler, bütün ülkelerdeki kapitalistler; «anavatanı korumak» adlı iki yüzlü hilenizi sürdürün, Japon anavatanını Amerikalı'ya karşı Amerikan'ı Japon'a karşı, Fransız anavatanını İngiliz'e karşı (korumak) vs. Beyefendiler, İkinci Enternasyonal'in ve İki-Buçuk'uncu Enternasyonal'in şövalyeleri, bütün dünyadaki pasifist küçük burjuvalar ve kuş beyinliler; (1912 Basle Manifestosu gibi) yeni «Basle Manifestoları» yayınlayın ve emperyalist savaşlarla nasıl savaşılacağı sorusunu cevaplandırmaktan «kaçının»! **İlk sosyalist devrim,** dünya üzerindeki ilk yüz **milyon insanı** emperyalist savaşın ve emperyalist dünyanın kıskaçlarından kurtardı. Bundan sonraki devrimler ise insanlığın geri kalan kısmını bu gibi savaşlardan ve böylesi bir dünyadan kurtaracaktır.

En son ama en önemli ve en güç görevimiz -ki bu sahada çok az çalıştık- iktisadi kalkınmadır; yani, yıkılmış derebeyi yapının yarı-yıkık kapitalist yapının yerine yeni, sosyalist yapının iktisadi temellerini kurmak görevi. İşte bu en önemli ve en güç görevi yerine getirirken en çok sayıda terslikle karşılaştık ve en çok hatayı yaptık. Dünyada bu kadar yeni bir görevin, terslikler ve hatalar olmaksızın gerçekleştirmeye de başladık ve sürdüreceğiz. Yeni İktisadi Siyasetimiz (NEP) (7) sayesinde şu anda birtakım hatalarımızı düzeltmekteyiz. Bu gibi yanlışlar yapmadan küçük bir köylü ülkesinde sosyalist yapının inşasını nasıl sürdüreceğimizi öğreniyoruz.

Pek çok güçlüklerle karşı karşıyayız. Ama biz büyük güçlüklerle uğraşmaya alışkınız. Düşmanlarımızın bize «taş gibi sert», «sağlam çizgi siyaseti» temsilcileri gibi adlar vermeleri boşuna değildir. Ama biz -bir kerteye kadar- başka birşey daha öğrendik, devrim için gerekli coşkuya güvenerek- iktisadi görevlerimizi de aynı şekilde başarabileceğimizi sandık. Küçük bir köylü ülkesinde -devlet üretimini ve ürünlerin devlet eliyle dağıtımını- proleter devletin doğrudan doğruya emrettiği sosyalist çizgide örgütleyebileceğimizi umduk. Daha doğrusu, yeteri kadar üzerinde düşünmeden bunun böyle olacağını varsaydık. Denemeler hatalı olduğumuzu göstermiştir. Doğrudan doğruya coşkuya güvenmek yerine, devrimin getirdiği coşkunun yardımıyla kişisel çıkar, kişisel atılım ve iş ilkeleri esasına dayanarak yani devlet kapitalizmi ile- bu küçük köylü ülkesinde ilk kez sosyalizme geçiş yollarını kurmalıyız. Bunu yapmadığımız takdirde sosyalizme ulaşamayız. Milyonlarca insanı sosyalizme ulaştıramayız. Deneyler ve devrimin gelişmesinin tarafsız süreci bize bunları öğretmiştir.

Ve bu üç dört yıl içinde ani cephe değişikliklerı yapmasını biraz olsun öğrenmiş olan bizler, yeni bir cephe değişikliği daha yapmasını -yeni iktisadi siyaset- gayretle, dikkatle ve sebatle öğrenmeye başladık. Proleter devlet dikkatli, çalışkan ve zeki «bir iş adamı» titiz bir **toptancı** durumuna gelmelidir. Aksi takdirde bu küçük köylü ülkesini ayakta tutmamız imkansızdır. Bugünkü koşullar içinde, (şimdilik) kapitalist olan bir başka sanat: Esneklik; tarafsız koşulların değişmesi gerekli kıldığında, taktiklerde ani ve çabuk değişiklikler yapabilme, önceki yol -o anda- uygun düşmez ve olanaksız olursa, amacımıza ulaşmak için başka bir yol seçme yeteneği.

Coşku dalgasının göklere ulaştığı dönemde ortaya çıktık. Halkın ilk olarak siyasal, ardından da askeri coşkusunu alevlendirerek, başarıya ulaştığımız siyasal ve askeri görevlerimizde olduğu gibi -bu Batı ile yan yana yaşadığımıza göre- sosyalizme doğru ilerlemek için başka çare yoktur. Gökle yer birbirinden ne kadar uzaksa toptancılıkda sosyalizmden ok adar değişik bir iktisadi türdür. Bu bir çelişmedir, ama bu çelişme devlet kapitalizmi yoluyla, gerçek hayatta köylü ekonomisinden sosyalizme yolaçar. Kişisel atılganlık üretimi artıracaktır. En önce ne yapıp yapıp üretimi artırmalıyız. Toptancılık milyonlarca küçük köylüyü ekonomik olarak birleştirir. Üretim süresince oluşan çeşitli örgüt ve ittifak biçimlerine kişisel atılganlık sağlar. Bir araya gelerek sonraki aşamaya yönelmelerini mümkün kılar. İktisadi siyasetimizde gerekli değişiklikleri yapmaya başladık ve biraz başarılı olduk. Evet, bunlar küçüktür, kısmidir, ama ne de olsa başarıdır. Bu yeni «ücret» sahasında, hazırlık sınıfındaki işimizi bitirmek üzereyiz. Sürekli ve usanmaz çalışma ile, pratik tecrübeyi attığımız her adımın belgesi yaparak başladığımız şeyi tekrar tekrar değiştirmekten korkmayarak, hatalarımızı düzelterek ve önemlerini dikkatle çözümleyerek, daha üst sınıflara geçeceğiz. Dünya ekonomisinin ve dünya siyasetinin bugünkü durumu bu «süreci» uzatmış ve istediğimizden daha da çok güçleştirmiş olmasına rağmen bu süreci tamamen geçeceğiz. Ne pahasına olursa olsun, geçiş döneminin güçlükleri ne kadar ağır olursa olsun -felaket, açlık ve harabeye rağmen- kaçınmayacak davamızı muzaffer bir şekilde hedefine ulaştıracağız.

14 Ekim 1921
Pravda s. 234, 18 Ekim 1921
İmza: **N. LENİN**

---

(1) Yunan Mitolojisine göre Elis kralı Augeas sayısız hayvan bulunan ahırlarını otuz yıl temizlememiş. Bir gün Herkül çıkagelmiş ve ünlü «Oniki görevleri»nden biri olarak bu ahırları temizlemiş. Lenin burada burjuva-demokratik devrim aşamasına Rusya dan çok önce girmiş bulunan ülkeleri sözgelimi, Fransa ve İngiltere'yi bu ahırlara benzetiyor. ç.n.

(2) Kurucu Meclis *Sovyet Hükümetinin çağrısıyla 5 Ocak 1918'de toplandı. Seçimler, Sosyalist Ekim Devriminden önce yapılmıştı ve meclisin yapısı -ülkenin gelişme süreci açısından- Menşeviklerin, sosyalist-devrimcilerin ve Anayasacı-Demokratların işbaşında bulundukları dönemi yansıtıyordu. Bu yüzden Sovyet gücünün kurulması ve onun kararları ile bir anlam kazanan çoğunluğun iradesiyle, Kurucu Meclis'te burjuvazinin ve Kulaklar'ın çıkarlarını gözeten Sosyalist-Devrimcilerin, Menşeviklerin ve Kadetlerin partilerinin siyasetleri arasında büyük bir uçurum belirdi.*

Kurucu Meclis Bolşevikler tarafından önerilen «Emekçi ve Sömürülen Halkın Hakları Bildirisi»ni tartışmayı reddetti. Aynı şekilde, İkinci Sovyet Kurultayında benimsenen barış, toprak ve gücün Sovyetlere aktarılması konularına ilişkin kararları da onaylamaya yanaşamadı. Emekçi halkın çıkarlarına karşı takındığı düşmanca tavrı kanıtlayan Kurucu Meclis'te Bolşevikler, «Bildiri»yi sundular ve ardından Meclisi terkettiler. Rusya Merkez Yürütme Kurulunun 6 Ocak 1918'de aldığı bir kararla, Kurucu Meclis feshedildi.

(3) Yunan mitolojisine göre Nergis, suya bakarken kendi hayalini görmüş ve ona aşık olmuş. ç.n.

(4) İki-Buçuk'uncu Enternasyonal (Resmi adı: Uluslararası Sosyalist Partiler Örgütü) - Merkezi Sosyalist Partilerin ve grupların oluşturduğu bir uluslararası örgüt. Bunlar, devrimci kafalı yığınların baskısı sonucu İkinci Enternasyonal'den çekildiler. İki-Buçuk'uncu Enternasyonal Şubat 1921'de Viyana'da kuruldu.

Bu Enternasyonal'in önderleri, İkinci Enternasyonal'i

eleştiriyormuş gibi bir tavır takınırken aslında, emekçi sınıf hareketine ilintili bütün temel meselelerde oportünist bölücü bir siyaset izlediler. Ve bu örgütü, emekçiler arasında gittikçe yayılan sosyalist etkiye karşı çıkmak için kullanmaya çalıştılar.

Mayıs 1973'te Ikinci ve Iki-Buçuk'uncu Enternasyonal'ler birleştiler ve Sosyalist Emek Enternasyonali kuruldu.

(5) Rusça'da mir sözcüğünün iki anlamı vardır: Dünya ve barış: *Bu ikili anlam nedeniyle eski imlada sözcük değişik iki şekilde yazılabilir. (Rusça'dan çeviren)*

(6) Ikinci Enternasyonal *- 1899'da kurulmuş bir Sosyalist Partiler uluslararası örgütü. Birinci Dünya savaşı (1914-18)nın patlak vermesi ile Ikinci Enternasyonalin önderleri sosyalist davaya ihanet ettiler ve kendi emperyalist hükümetlerinin tarafına kaydılar. Böylelikle, Ikinci Enternasyonal iflas etti. Ikinci Enternasyonalin eskiden üyeleri olan Sol-kanat partileri ve gruplar 1919'da Moskova'da kurulan (Üçüncü) Komünist Enternasyonale katıldılar.*

Ikinci Enternasyonal 1919'da Berne (Isviçre)de yapılan bir konferans sırasında yeniden kuruldu. Bu sağ'ı -yani sosyalist hareketin oportünist kanadını- temsil eden partileri içeriyordu.

(7) Yeni iktisadi Siyaset *- Kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminde proleter devletin uyguladığı iktisadi siyaset. Yabancı askeri müdahale ve iç savaş (1918-20) döneminde Sovyet Rusya'da izlenen ve Savaş Komünizmi adı verilen iktisadi siyasetle karşılaştırıldığı için «yeni» denilmiştir.*

Savaş koşullarının zorlaması sonucu, Savaş Komünizmi siyaseti üretimi ve dağıtımı aşırı bir şekilde merkezileştirmiş, serbet ticareti yasaklamış ve köylülerin bütün artık ürünlerini devlete vermelerini sağlayan artık-alma sistemini kurmuştu.

Yabancı askeri müdahale ve iç savaş sona erince NEP dönemi başladı. Mal-para ilişkileri, sosyalist sanayi ile küçük köylü ekonomisi arasındaki temel bağ durumuna geldi. Artık-alma sistemi yerine vergi kondu. Böylelikle köylüler artıklarından serbestçe kurtulmak, pazarda bunları satmak ve kendileri için gerekli sınai mallarını satın alabilmek imkanına kavuştular.

Yeni Iktisadi Siyaset kapitalizmin belirli sınırları içinde geçici olarak varolmasına izin verdi, ama ulusal ekonominin dizginleri proleter devletin elindeydi. Bu siyaset, ülkenin üretici güçlerinin gelişmesini, tarımın düzeltilmesini ve sosyalizme geçiş için zorunlu iktisadi temelin yaratılmasını kolaylaştıracak şekilde düşenlenmişti.

BİRLİK SANCILARI

(Baştarafı 14. Sayfada)

nan bir parti olarak, Ulusal Demokratik Cephe adına bir itirazımız olmaması gerekir. Elbetteki emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen bir ülkenin devrimci sınıf ve zümrelerini temsil eden örgüt ve kuruluşlarının meydana getireceği cephe kaçınılmaz olarak ulusal ve demokratik hedeflere yönelik olacaktır. Yani bu cephe bağımsızlık ve demokrasiyi gerçekleştirmeyi amaç edinecektir.

Ancak, DİSK Genel Başkanın önerisi, daha başından, uzun süreden beri gözlemlediğimiz DİSK'e tepeden inme yöntemlerle egemen olma çabasında olan bir fraksiyonun yeni bir taktiği gibi göründü. Türkler'in önerisinin ardından İGD ve İKD gibi söz konusu fraksiyonun çizgisindeki kuruluşlar tarafından hemen benimsenmesi ve üstelik bunların tekelinde bir şeymiş gibi hareket edilmesi öneriyi izlemesi gereken diyalogun tüm demokratik kuruluşlarla yapılmaması bunu kanıtlar.

Türkiye'de demokratik güçlerin emperyalizme karşı, faşizme karşı cepheleşmesi bir tarihsel zorunluluktur. Bunu bir fraksiyon hareketine indirgemek, dolayısıyla yozlaştırmak demokratik cepheyi baltalamaktan öte bir sonuç vermez. Türkiye'de ulusal ve demokratik hedeflere yönelik bir emekçi halk cephesi kurulacaksa, bu, ayağı Türkiye gerçekleri toprağına basan proleter devrimcilerin ön ayak olmasıyla ve istisnasız tüm demokratik kuruluşların katılmasıyla olacaktır. Elbetteki, emperyalizm ve faşizmin tanımlanması konusunda birlik burada vazgeçilmez zorunluktur. Kısaca Türkler'in önerisi demokratik güçler safında cepheleşmeye yardımcı olmamış, tersine bunu geriletmiştir. Ancak, anti-emperyalist ve anti-faşist cephe şu anda da gündemdedir. Ve bunu gerçekleştirmek bu cepheyi ulusal ve demokratik hedeflere yöneltmek tüm sosyalistlerin, tüm gerçek demokratların görevidir. Biz TEP olarak bu işin arkasını bırakmayacağız.

Cepheleşme konusunda CHP'nin tutumuna gelince: Son zamanlarda bir hayli sağa kaymış bir CHP'nin, büyük sermayenin isteklerine uygun olarak AP'yle koalisyon öneren ve bu koalisyon doğrultusunda çabalar harcamakta olan bir CHP'nin, solundaki güçlerle bir demokratik cephede birleşmeyi reddetmemesi doğaldır.

Ancak CHP yönetiminin bu olumsuz tutumu temsil etme durumunda olduğu geniş kent ve köy emekçi yığınlarının gerçek istemlerine ters düşer. CHP'nin bu tabanın baskısıyla cephe konusundaki olumsuz tutumunu değiştirmek zorunda kalacağını ummak isteriz.

Gerçek bir demokratik cephe; herşeyden önce partileşmiş ya da partileşmemiş sosyalist hareketin emperyalizmin ve faşizmin tanımlanmasında görüş birliği halinde olan büyük kesiminin desteğini sağlamalıdır. Bu cephe yalnızca DİSK değil, Türk-İş tabanını da, CHP'nin dayandığı kırsal bölgelerdeki yığınları da kapsayabilmelidir. Ancak, bu başarılırsa gerçek bir cepheden söz edilebilir.

Dünyada her yerde, faşizme karşı demokratik cephelerin kurulduğu tüm ülkelerde, cephenin kurulmasına ön ayak olan proleterya partileri olmuştur. Bir işçi konfederasyonunun önderlik ettiği cephe örneği duymadık. Söylentilere göre CHP Genel Başkanı bir yerde «Eğer böyle bir cephe kurulacaksa bunu ancak biz kurabiliriz.» demiş. Bu tutum da gerçeklere ters düşer. Dünyada hiçbir yerde anti-faşist cephe küçük burjuva dönüşümcü bir programla ortaya çıkan bir burjuva partisinin önderliğinde kurulmuş değildir. O halde gerçek demokratik cepheleşmeye kim ön-ayak olacak? Elbette ki, sosyalistler. Dünyada her yerde bu böyle oldu, Türkiye'de de böyle olacaktır. Ama nasıl? Beş ayrı sosyalist partiyle, bir o kadar partileşmemiş sosyalist gruplarla mı? Elbetteki hayır. Sosyalist hareketin birliğini sağlayamadınmı, demokratik güçlerin cephe birliğini de gerçekleştiremezsin. O halde solda cepheleşme sorunu önümüze sosyalist hareketin örgütsel birliği sorununu çıkarmaktadır. İki sorun birbirine bağlıdır, içiçedir. Türkiye işçi sınıfının Türkiye sosyalist hareketinin bu iki sorunu da ergeç doğru biçimde çözümleyeceğine inanıyoruz.

DİSK içindeki son gelişmelere gelince; 1967'de DİSK'i kuranlar çoğunluğu TİP üyesi olan yani, sosyalizmi benimsediğini söyleyen bir partide yer alan sendika liderleriydi. Bugün DİSK çatısı altında barınan en güçlü sendikaların liderleri CHP'lidir. Oysa DİSK tabanı 1967'yle kıyaslanmayacak ölçüde bilinçlenmiş sola kaymış durumdadır. Yani, 1967'de DİSK'te işçi tabandan çok daha ileride, çok daha solda bir yönetim vardı. Bugün ise, tam tersine, DİSK yönetiminin solunda bir işçi taban oluşmuştur. Bu nasıl olmuştur? Bizce burada, «ilerlemeci» denen, ama «ilerici» olmaktan çok, Türkiye solunda bir sağ fraksiyonu oluşturan klikin sorumluluğu vardır. Bu fraksiyon DİSK tabanı üzerinde tepeden inme yöntemlerle, çok kez patronların da desteğiyle, etkinlik sağlamak istemiştir. Hem genellikle solundakileri tasfiye ederek ve sağındaki CHP'li sendika ağalarının değirmenine su taşıyarak. Bu akılsızca taktiklerin sonucu ortadadır. Güçlenen sağ karşısında kendileri sipsivri ortada kalmışlardır.

Son günlere kadar DİSK çatısı altında söz konusu fraksiyon ile CHP ve her yerde hazırnazır olan MİT arasında bir üçlü detant vardı. Fraksiyonun adamları bunun sonsuzluğa dek süreceğini sandılar. Oysa bugün bu detant durumu sona ermişe benzer. Burada bizim önereceğimiz şey, iki tarafı barıştırmak ve fraksiyonun eski tasfiyecilik politikasını sürdürmesine elverişli ortamı yeniden yaratmak olamaz. «CHP bir burjuva partisidir, ötekileri sulandırılmış olsa da, gene de sosyalizmden söz ediyorlar, yani; CHP'nin solunda sayılırlar. Sosyalistler olarak onlara arka çıkalım da diyemeyiz. DİSK'in CHP'li sendika liderlerinin sultası altına girmesini de asla olumlu karşılayamayız. Bizim bu konuda diyeceğimiz şudur: Bir sendika konfederasyonu parti değildir. Bu kuruluşun çatısı altında her devrimci görüş rahatça tartışılabilmelidir. Herhangi bir şabloncu çizginin DİSK'e egemen olmasına izin verilmemelidir. Patronlara «Goşist» yakıştırmasıyla tasfiye listeleri sunma yöntemlerine kesinlikle son verilmelidir. DİSK tüzük ve yasaları çiğnenerek, solcu sendika yönetimlerinin saf-dışı edilmesi yöntemlerine son verilmeli, solculuklarından ötürü DİSK dışında bırakılan işçiler, temsilciler, işçi liderleri, sendika liderlerinin yeniden DİSK çatısı altına dönebilmeleri için gerekli önlemler alınmalıdır. DİSK çatısı altında özellikle Maden-İş'de, İGD gibi yan kuruluşların desteğiyle meydana getirilmiş olan polisiye düzene kesinlikle son verilmelidir.

Bunlar yapılırsa DİSK eski itibarını yeniden kazanır, ve işçi sınıfı önünde dürüst sendikacılığı temsil eden bir alternatif olma durumunu korur. DİSK yönetim kurulunun sahte Has-İş yönetimini safdışı ederek yasalar gereğince yapılan genel kurul sonucunda seçilen gerçek sendika yönetimini meşru yönetim olarak kabul etmesi bu yolda bir ileri adımdır. Bu adımı ayni doğrultuda başka adımlar izlemelidir.

BİRLİK SANCILARI

Mihri Belli'nin «Demokrat İzmir» Gazetesine verdiği demeci aşağıda sunuyoruz:

SORU : Türkiye'de bir sağ birde sol var, Sağ bütün bölünmüşlüğüne karşın bir cephede birleşebiliyor ve iktidar olabiliyor. Sol cephe ise henüz kurulamadı; bunun açıklaması nedir?

— **YANIT:** Türkiye gibi bir toplumda sağda yer alan parti ve eğilimler eninde sonunda Türkiye'nin emperyalist dünya sistemi içinde sömürülen bağımlı ülke durumunu sürdürmesinde çıkarı olan güçlerin, yani işbirlikçi sermayenin ve büyük toprak ağalarının çıkarlarının temsilcisidirler. Emperyalizme bağımlılık bu iki asalak sınıfın temel karakteridir. Bir siyasi bunalım durumunda emperyalizm, özellikle ABD emperyalizmi, sağın çeşitli fraksiyonları arasında cepheleşmeyi önermekte ve bunlar da bu öneriye uymaktadırlar. Çıkarları bu doğrultudadır.

Solun bölünmüşlüğüne gelince; bugünün Türkiye'sinde bu bölünmüşlüğün bir sınıfsal temeli var. Türkiye bir küçük burjuvalar ülkesidir. Nüfusun çoğunluğunu kent ve köy küçük burjuvazisi oluşturmuştur. Küçük burjuvazi türdeş bir sınıf değildir. Bir orta köylüyle kent küçük burjuvazi arasında koşullar bakımından çok önemli farklar var. Küçük burjuvazi kitlesiyle ulusal ve demokratik saflarda yeralır. Bu sınıfın ayrı ayrı kesimlerinin özlemlerini temsil eden akımların siyasal üst yapıda yansıma bulması doğaldır. Türkiye solunun bir kesimini bunlar oluşturur. Yani, Türkiye'de sol harekette küçük burjuvazinin ayrı ayrı kesimlerinin özlemlerinin yansımasını görebiliriz. Bu da, bir bölünmüşlük görünümü yaratmaktadır.

Ayrıca Türkiye işçi sınıfı gelişmekte olan bağımlı kapitalizm koşullarında sayıca hızla güçlenen bir sınıftır. Son çeyrek yüzyıl içinde bu sınıf hemen hemen dört katına ulaştı. 4 milyonluk işçi sınıfımızın saflarına köylülükten ve küçük burjuvaziden durmadan katılmalar olmaktadır. Katılanlar hemencecik proleter bilincine kavuşmuyor. İşçilerin önemli bir kesimi köyle bağlarını sürdürmektedir. Bu durumda işçi sınıfı saflarında küçük burjuva etkilerinin hatta feodal aşiret etkilerinin yaygın olması doğaldır. Büyük kesimi yeni proleterleşmiş, dolayısıyle işçi sınıfının mücadele deneylerinden yoksun; bir işçi sınıfının kendi öncü birliğini, proleter devrimci partiyi yaratarak toplumsal gelişmeyi gücüyle orantılı biçimde yönlendirmesi kolay olmuyor. Bu yolda verilecek daha çok mücadeleler var. Türkiye işçi sınıfının bu mücadeleleri başarıyla vereceğine ve ergeç işçi sınıfının öncü birliği niteliğinde kendi partisiyle, Türkiye'de pek büyük bir güç olan sosyalist birikimi seferber edebilecek ve öteki ulusal ve demokratik güçlere önderlik edebilecek olan kendi devrimci partisiyle tarih sahnesinde yerini alacağına inanıyorum. TEP olarak bizim mücadelemiz bu doğrultudadır.

Türkiye solunda bölünmüşlüğe elverişli bir başka ortam da dünya ölçüsünde proleter devrimci hareketin bugünkü bölünmüş durumudur. Bu gün dünyada, dünya işçi devrimci hareketini temsil eden bir enternasyonalden söz edilemez. Sovyetler Birliğinin başını çektiği enternasyonal türdeş olmaktan çok uzaktır. Bu proleter partilerin gruplaşmasında Avrupa komünizmi'ni savunan gelişmiş kapitalist ülkelerin Komünist Partilerinden Vietnam, Küba Partilerine kadar çeşitli ve çok kez birbiriyle çelişen görüşleri benimseyen siyasi örgütler yer almaktadır.

Bir yandan bağımlı kapitalizm koşullarında oluşan iktisadi tabanın, sınıf mevzilenmesinin yukarıda sözünü ettiğimiz etkileri; öte yandan, dünya devrimci işçi hareketinin durumu Türkiye solunun bölünmüşlüğünün başlıca nedenleridir. Ancak şu bilinmelidir ki, Türkiye solu şu anda birlik sancıları geçirmektedir. Düne kadar kendi içine kapanık fraksiyonlar bugün açıkça birlik doğrultusunda harekete hazır olduklarını ilan etmektedirler. Bu sancılardan bir gürbüz çocuk doğacağına inanıyorum. Bir tek Türkiye işçi sınıfı vardır. O'nunda bir tek öncü birliği olabilir.

SORU — DİSK'in UDC önerisi ve DİSK içindeki son gelişmeler hakkında görüşünüz nedir?

YANIT: DİSK Genel Başkanı UDC önerisinde bulundu. Bizim TEP olarak, yani başından beri Milli Demokratik Devrim stratejisini savu-

(Devamı 16. Sayfada)